

CHRONICKÁ OBSTRUKČNÍ PLICNÍ NEMOC - CHOPN

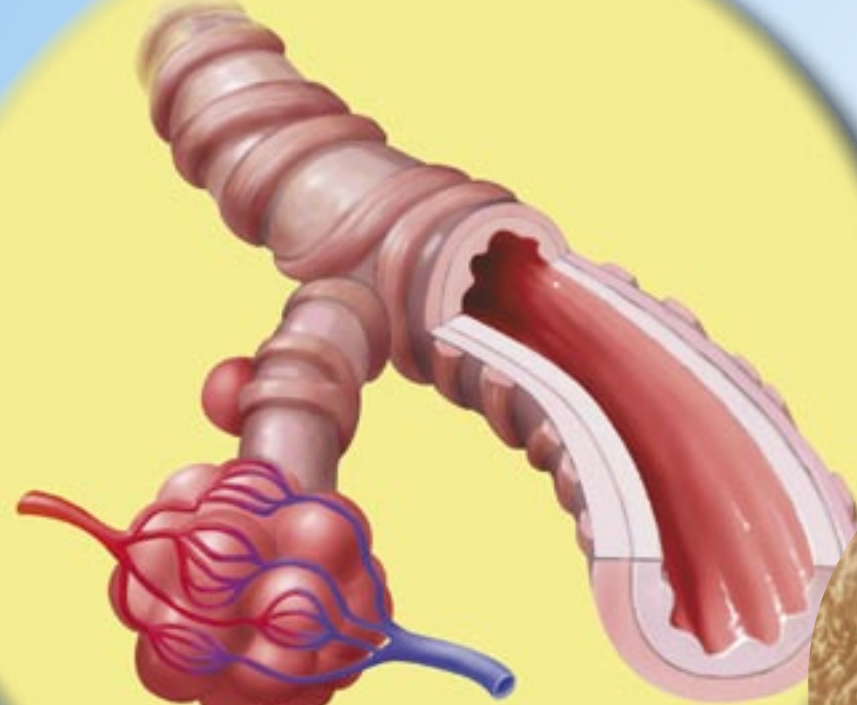
ZDRAVÉ PLÍCE

Hlavní úlohou plic je **příjem kyslíku** a jeho **předávání do krve**. Vzduch je vdechován nosem nebo ústy, prochází hltanem, hrtanem do průdušnice a do plic. V plicích přechází vzduch do průdušek, které se větví a zužují do průdušinek, které končí v plicních sklípcích (alveolech) obklopených drobnými cévami – vlásečnicemi. Ty odvádějí kyslík do krevního řečiště. Zpět do plic se vrací oxid uhličitý a vydechuje se. V plicích dochází také k **čištění** vzduchu. Výstelka průdušek produkuje hlen, který zachycuje nečistoty. Rasinky na výstelce dýchacích cest odvádějí hlen nahoru do hltanu, kde je spolýkán.

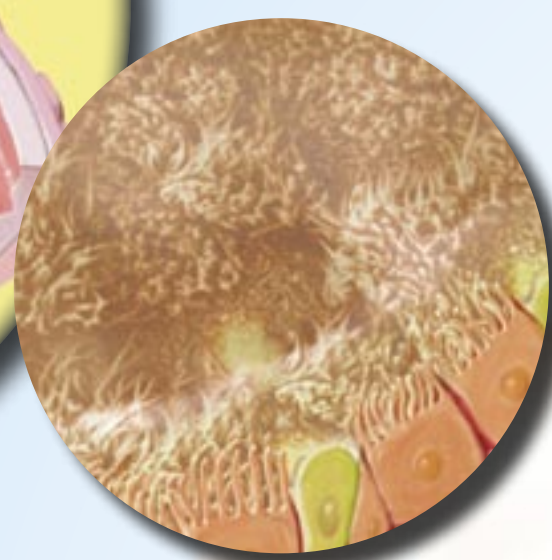
CHOPN

CHOPN je **vleklé zánětlivé onemocnění průdušek** vedoucí k jejich postupnému zužování a k poškození až k zániku plicní tkáně vlivem inhalovaných škodlivin, především tabáku. V České republice tímto onemocněním trpí 700 – 800 tisíc lidí. CHOPN je až v 80% případech způsobeno kouřením. Při CHOPN je v důsledku hromadění hlenu a zánětu (**chronická bronchitida**) či kolapsu dýchacích cest a rozrušení plicních sklípků (**emfyzému**) omezeno normální proudění vzduchu v plicích. Tento stav se projevuje **dušností**, **chronickým kašlem**, **sípotem** a pocitu **celkové slabosti**. Nemocní většinou mívají více těchto příznaků současně.

ZDRAVÁ PRŮDUŠKA

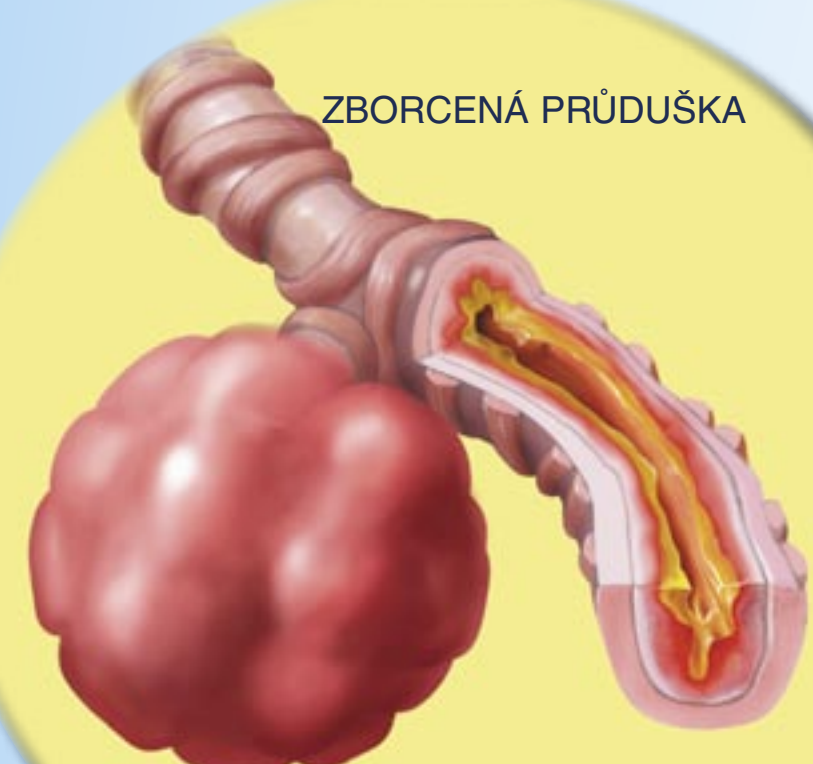
PLICNÍ SKLÍPEK (ALVEOL) S CÉVAMI

VÝSTELKA STĚNY PRŮDUŠKY S ŘASINKAMI

EMFYZÉM (ROZEDMA)

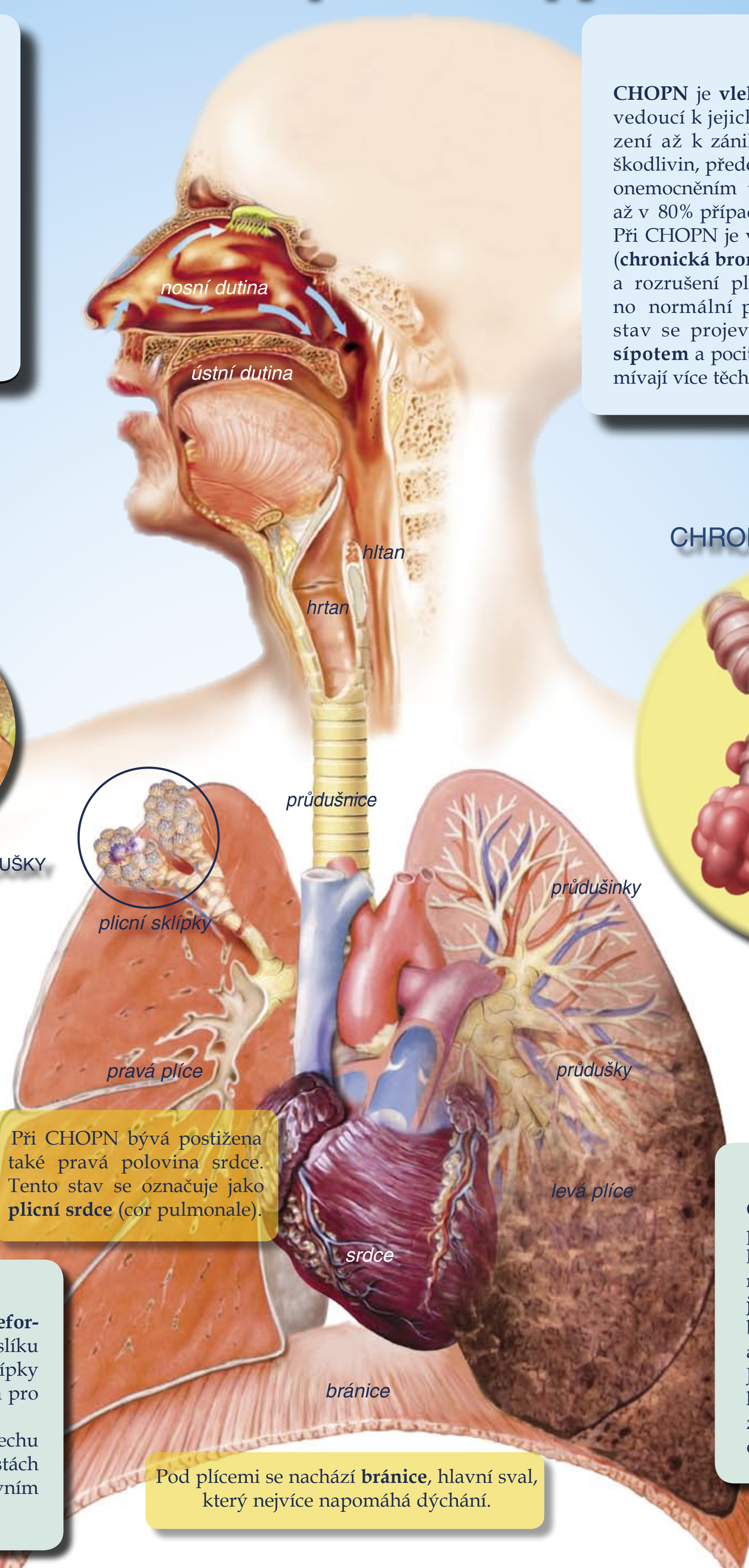
ZBORCENÁ PRŮDUŠKA

DEFORMOVANÝ PLICNÍ SKLÍPEK

Emfyzém (rozedma)

Emfyzém, neboli **rozedma plic**, znamená, že plicní sklípky jsou **deformovány** tak, že již nemohou absorbovat dostatečné množství kyslíku a vylučovat oxid uhličitý. Jejich stěny přestávají být pružné a sklípky se zvětšují, přepážky mezi nimi se bortí, a tak vznikají v plicích pro dýchání neužitečné prostory. Zároveň dochází ke **ztrátě pružnosti průdušinek**, které se při výdechu zužují nebo úplně uzavrou. Následkem toho se v dýchacích cestách zadržuje oxid uhličitý a brání kyslíku dostat se do krve a krevním oběhem jej rozvádět do tkání.

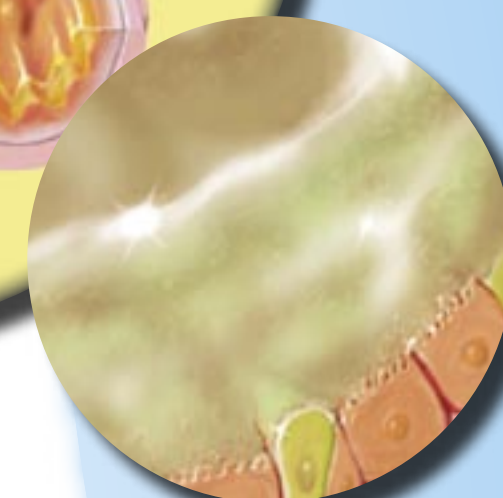

Při CHOPN bývá postižena také pravá polovina srdce. Tento stav se označuje jako **plicní srdce** (cor pulmonale).

Pod plicemi se nachází **bránice**, hlavní sval, který nejvíce napomáhá dýchání.

CHRONICKÁ BRONCHITIDA

ZUŽENÁ PRŮDUŠKA SE ZÁNĚTEM

ZÁNĚTEM PONIČENÉ ŘASINKY

Chronická bronchitida

Chronická bronchitida je **vleklý zánět průdušek**, který se projevuje vykašláváním **hlenu** či **dušností** trvající **tři měsíce a déle**, a to **ve dvou po sobě jdoucích letech**. Příznaky jsou způsobeny **zánětem** ve stěně průdušek a **přílišnou tvorbou hlenu**. Jsou poškozeny i řasinky odvádějící hlen z plic. Hlen a zúžení průdušek způsobují pocitu **nedostatečného dechu**, neboli **dušnost**.

Celková péče o nemocné s CHOPN

PREVENCE

Pokud kouříte, přestaňte! Zpomalíte zhoršování svého stavu, prodloužíte a zlepšíte svůj život.

Vyhýbejte se znečištěnému vzduchu – zakouřené prostory, smog, prašné prostředí...

Prevence infekcí dýchacích cest – nechte se očkovat proti chřipce.

Racionální výživa – zajistí dostatek živin a energie a zvýší odolnost vůči infekci. Dbejte na dostatek **tekutin**.

Tělesná zdatnost – věnujte se kondičnímu cvičení přiměřeně svému zdravotnímu stavu.

LÉKY

Inhalujte léky rozšiřující průdušky podle doporučení lékaře – vždy dbejte na správnou inhalační techniku.

Tablety rozšiřující průdušky.

Kortikosteroidy – potlačují zánět průdušek a snižují jejich citlivost.

Antibiotika – jsou doporučována jen výběrově a pod dohledem lékaře.

Mukolytika – usnadňují vykašlávání.

Kyslík – inhalace O₂ je nutná mnoho hodin, u těžkých případů i 16 hodin denně.

OSTATNÍ METODY

Dechová rehabilitace – zlepší funkci dýchacích svalů.

Lázeňská léčba – zeptejte se svého lékaře na lázeňská zařízení specializující se na léčbu CHOPN.

Chirurgická léčba – odstranění nejhůře postižených částí plic, transplantace plic.

Podpurná ventilace – náročná přístrojová podpora dýchání se používá v rámci nemocniční léčby při závažném zhoršení stavu.

Až 80% případů CHOPN je způsobeno kouřením. Týká se CHOPN i Vás?